HERMANNUS von der Marck
Lectori S.

ALios aliosq; juvat de prisca Ecclesiæ fortuna audire *Oratores, in Constantiensi Concilio celebres.* Unum si audias, affectui quid indultum opineris. Plures si idem publico nomine dicere intelligas, communibus fatis rem constare, ac communi consensu veritatem roborari credas.

Memorabile in his, quo frequentiora in Concilio agitata consilia de novo Pontifice eligendo, ac quo propius illa visa est imminere hora, quâ grande hoc negotium erat conficiendum, eo magis auctas esse *querelas de status Ecclesiastici corruptione, & cumulata emendationis vota.*

Sane *Bernhardum* hunc *Baptisatum* non male *Johannis Baptistæ* æmulum dixerit, qui memor fuerit, non *Baptistam* magis quàm *Baptisatum*, sui quemque temporis clerum acerbe ob depravatos mores perstrinxisse.

Baptista Pharisæos populiq; sacerdotes impœnitentiæ duræque cervicis accusavit: *Baptisatus* clerum præcipuum resuscitatos Pharisæos appellavit, eosque simili ratione perfrictæ frontis ac indurati cordis damnavit. Uterq; palam in numeroso hominum cœtu publicoq; concilio cunctas sacerdotum sui ævi maculas magno animo detexit. Ecclesiasticorum sui quisque temporis avaritiam, fastum, luxuriam, dominandi libidinem, simoniam, in subditos inferiores sævitiam ac tyrannidem, pectus pœnitere nescium, *Baptista* æque ac *Baptisatus* animose arguit ac reprehendit. Deum vindicem uterque invocavit. Pœnam justo Dei judicio clero depravato imminentem uterque denunciavit. *Baptista* Pharisæos legisque peritos serpentinam ac diabolicam progeniem vocare non dubitavit: *Baptisatus, jam totus fere clerus*, inquit, *diabolo est subjectus.* Magnus profecto utriusq; zelus.

At cujas hic *Bernhardus?* Undeq; illi *Baptisati* nomen? Religiosum eumq; *Benedictinum* agnoscimus, ex *MSCtorum*, tum *Academiæ nostræ*, tum *Helvetiæ Augiæ divitis*, testimonio. In quo posteriori, *Augiæ* scilicet *divitis*, *Codice MSCto*, orationes varias solennes in Concilio habitas complexo, *sermones* etiam exhiberi *Fratris Eberhardi Baptizati, Monachi ordinis S. Benedicti, Abbatis*, accepimus. *Abbatem* videmus; Sed & *Eberhardum* dici, quem nos *Bernhardum* in *nostro MSCto* invenimus cognominatum, exinde elucet. Vestigia nostri MSCti tantisper sequi oportuit, donec Codicem illum Helvetium inspicere contingat.

Frequentes ab *hoc Oratore* sermones in Constantiensi Concilio esse habitos, non diffitetur ipse in *hac oratione*, quam *tertiam* appellat. Unde & haud vulgaris *hujus Viri* ex doctrina, animiqué sinceritate, in Concilio apud Magnates *autoritas* elucescit. Quippe quod non à dicentis penderet arbitrio, quandocunque in publicam prodire Concilii concionem animus esset, ansâ jactandi ingenii aut artis ostentandæ arreptâ: Sed suprema Concilii autoritate voluntate atque diserto mandato venerabile hoc in Concilio dicendi munus constabat.

Dixit autem ambiguo illo tempore, quando in Concilio de electione novi Pontificis acerbe disputabatur, à quo desideratissimam Ecclesiæ emendationem expectandam putabant alii, siquidem caput sanctum ac à labe purum prius esset constitutum, aliis differendam eousque emendationem pernegantibus. Quod ergo de summo isthoc capite primùm emendando, eligendoq; novo sic comparato ut *bonum* dici posset, A. 1417. magno nisu ageretur, uti & *mense Novembri* electus statim Papa, Noster exemplo aliorum Oratorum, *hoc anno, Mense* (ut ipse ait in fine) *Augusto*, virtutes ac præclaros *characteres boni Pontificis* hac oratione simul delineavit. Ceterum *Dominicâ XI. post Pentecosten* habitam hanc orationem esse invenimus in *MSCto nostro Helmstadiensi*. Evangelium autem *Luc.* 18. De *Pharisæo & Publicano*, tunc expositum & à nostro commemoratum atque ad rem præsentem applicatum, incidit hodie in *Dominicam XI. post Trinitatis*. Sive ergo eadem sit sententia, sive illa tempestate, in Constantiensi Concilio, quando ante perpaucos demum annos, Petro de Alliaco suadente, jussu Benedicti XIII. Pontificis, hoc festum solenniter celebrari cœptum, hic calculus nondum fuerit ubiq; in fastis receptus, parum jam nostri refert. *Annum, mensem, diemque dominicum*, hoc oratore notabiles, scimus, certi, magnam rebus lucem ex temporis circumstantiis affundi. Quod reliqvum, quando omni seposito metu, rotundo ore, quæ scire interesset Concilii, enunciavit Baptisatus: Quæ illius officia, quæ vitia, non dissimulavit: Quas Ecclesiastici status à capite ad calcem, maculas eluendas putaret, omni remoto velo ostendit, ad celerem emendationem hortatus: Nostrum est, ex ore tanti Viri accipere, quæ rerum olim fuerit facies, & tanquam in speculo, quid fugiendum quidq; faciendum sit, observare.

Ad